

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.VI.21.306/2016/5.

A tanács tagjai: Kollár Márta a tanács elnöke
Tamáné dr. Nagy Erzsébet előadó bíró
. Puskás Péter bíró

A felperes:

Az felperes képviselője: Németh és Hermann Ügyvédi Iroda,
ügyintéző: dr. Hermann Géza ügyvéd

Az alperes:

Az alperes képviselője: Anda Péter Ügyvédi Iroda,
ügyintéző: dr. Anda Péter ügyvéd

A per tárgya: kölcsön

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:
alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:
Törvényszék
43.Pf.640.029/2015/6.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:
Kerületi Bíróság
25.P.91.268/2014/23.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

A le nem rótt 1.743.300 forint (egymillió-hétszáznegyvenháromezer-háromszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes mint hitelező és az alperes mint adós között 2007. február 20-án kölcsönszerződés jött létre, amely alapján a felperes 58.000 EUR összegű kölcsönt nyújtott az alperesnek. Az alperes a pénz felhasználásával ugyanezen napon ingatlan adásvételi szerződést kötött a B. belterület /0/A/100 hrsz.-ú ingatlan tulajdonjogának megszerzése érdekében. 2007. június 12-én a felperes mint zálogjogosult és az alperes mint zálogkötelezett jelzálogszerződést kötöttek, amely alapján az alperes a kölcsön fedezetéül az általa megvásárolt ingatlanra jelzálogjog bejegyzését engedélyezte. Az alperes a kölcsönt nem fizette vissza.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [2] A felperes fizetési meghagyás kibocsátását kérte, amellyel szemben az alperes ellentmondással élt. A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 58.000 EUR tőke, ezen összeg után 2012. július 31. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes késedelmi kamat, valamint a perköltség megfizetésére. A keresetét az 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 523.§-ára, a 198.§ (1) bekezdésére, 232.§ (1) bekezdésére és 277.§-ára, 298. és 299.§-aira alapította. Előadta, hogy tudomására jutott, miszerint az alperes a kölcsön visszafizetését állítja és a 2010. augusztus 22-én kelt, a jelzálogjog törléséről szóló megállapodásra hivatkozik, ilyen megállapodást azonban ő nem írt alá. Kérte a perben igazságügyi írásszakértő kirendelését.
- [3] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Állította, hogy a jelzálogjog törléséről szóló megállapodást, amely a kölcsön visszafizetését is igazolja a felperes tanúk előtt írta alá. A perbeli igazságügyi szakértői vélemény megszületését követően másik igazságügyi írásszakértő magánszakvéleményét csatolta.

Az első- és másodfokú ítélet

- [4] Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 58.000 EUR-t, valamint ezen összeg után 2012. augusztus 1. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félét megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatot, továbbá fizesse meg a perköltséget.

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy a Pp. 196.§ (1) bekezdés b) pontja értelmében a zálogjog törlésére vonatkozó megállapodás megfelel a teljes bizonyítóerejű magánokirat feltételeinek, a felperes azonban vitatta az okirat valódiságát, az

aláírása hiányát a Pp. 197.§ (1) bekezdése szerint a bizonyító félnek kellett bizonyítania. A felperes indítványára kirendelt G. Zs. igazságügyi írásszakértő szakvéleményében az összehasonlító írásminták alapján egyértelműen megállapította, hogy a perbeli megállapodáson nem a felperes aláírása szerepel. Ebből viszont az is következik, hogy megdőlt az alperesnek azon állítása, amely a kölcsön visszafizetésére vonatkozik, mivel az összeg átvételét ugyanezen okiratban ismerte el a felperes. Az elsőfokú bíróság szerint az igazságügyi magánszakértői vélemény a fél előadása, tehát nincs két szakértői vélemény, amelyeknek tartalma ellentétes lenne. A perben kirendelt szakértő aggálymentes szakértői véleményében tett megállapítások megdöntésére az alperes által benyújtott magánszakértői szakvélemény egyébként sem volt alkalmas. Az elsőfokú bíróság utalt arra, hogy a pénz visszafizetését igazoló tanúk egyike az alperes édesanyja, a másik tanút, M. J. Gy-t a felperes nem ismerte fel. A tanúk vallomása nem volt ellenmondásoktól mentes, így a tanúvallomások sem igazolták a kölcsön visszafizetését.

[5] Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet helybenhagyta. Ítéletének indokolásában kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást a feltárt bizonyítékoknak a Pp. 206.§ (1) bekezdése szerinti helyes mérlegelésével állapította meg és jogi következtetése is aggálytalan. A felperes eleget tett a Pp. 164.§ (1) bekezdésében foglaltak szerint a bizonyítási kötelezettségének, ezzel szemben az alperes nem tudta a kölcsön visszafizetését igazolni a 2010. augusztus 22-i keltezésű okirattal. Az elsőfokú bíróság nem értékelte, de a másodfokú bíróság figyelembe vette dr. Cs. A. ügyvéd tanúvallomását is, amely álláspontja szerint alapvetően megkérdőjelezte a pénzátadás időpontját és összegaszerűségét is. A magánszakértői vélemény sem azt állítja, hogy az aláírás a felperestől származik, csak annyit tartalmaz, hogy ez nem zárható ki teljesen, így ez az álláspont nem ellentétes a perben kirendelt igazságügyi szakértő szakvéleményében foglaltakkal.

[6] A másodfokú bíróság utalt arra is, hogy a felperes nem magyar állampolgár és nem magyar anyanyelvű, így a 2010. augusztus 22-i okiratot a Pp. 196.§ (3) bekezdése szerint meg kellett volna magyaráznia valamelyik tanúnak számára, illetve ennek a ténynek az okiratból is ki kellett volna tűnnie ahhoz, hogy az okirat teljes bizonyítóereje megállapítható legyen. Erre vonatkozóan azonban peradat nem merült fel.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[7] A jogerős ítélet ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, ebben a jogerős ítéletnek az elsőfokú ítéletre is

kiterjedő hatályú hatályon kívül helyezését és a felperes keresetének elutasítását kérte, másodlagosan pedig az ítéletek hatályon kívül helyezése mellett az elsőfokú bíróság új eljárásra való utasítását. Az alperes megismételt, hogy az 58.000 EUR-t tanúk előtt visszaadta a felperesnek. Álláspontja szerint a bíróságok nem indokolták meg megfelelően, a Pp. 220.§-ában foglaltak szerint, hogy a tanúk vallomását ebben a körben miért hagyták figyelmen kívül. Nem adták teljes körű indokolását a bizonyítékok mellőzésének sem, így megsértették a Pp. 221.§ (1) bekezdésében foglaltakat is. Az a tény, hogy a felperes nem ismerte fel M. J. Gy. tanút, nem teszi figyelmen kívül hagyhatónak azon tanúvallomását, miszerint a felperesnek az 58.000 EUR visszafizetése a jelenlétében történt meg. Az alperes szerint a kirendelt igazságügyi írásszakértő helytelenül állapította meg, hogy a megállapodáson nem a felperestől származik az aláírás, legfeljebb azt állapíthatta volna meg, hogy az okiraton szereplő aláírás eltér-e a írásmintákon szereplő aláírásoktól. Az alperes által csatolt szakértői vélemény ugyanakkor nem zárta ki, hogy az aláírás a felperestől származik, így a két szakértői vélemény között ellentmondás volt, amit a bíróságnak fel kellett volna oldania.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [8] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.
- [9] Az alperes alapvetően az eljáró bíróságok mérlegelését támadja. A Kúria a felülvizsgálati ügyekben követett töretlen gyakorlata szerint a felülvizsgálati eljárás keretében a bíróság mérlegelési körébe tartozó kérdés általában nem vizsgálható és nincs lehetőség a bizonyítás adatainak újabb egybevetésére és értékelésére. Felülmérlegelésre csak igen kivételesen, akkor kerülhet sor, ha a tényállás feltáratlan marad, iratellenes vagy okszerűtlen, illetve logikai ellentmondást tartalmaz.
- [10] Az eljáró bíróságok a Kúria álláspontja szerint eleget tettek a Pp. 206.§-ában foglalt mérlegelési kötelezettségüknek, a tényállás felülmérlegelésére nincs ok. Azt a körülményt, hogy az alperes nem fizette vissza a felperesnek a felvett kölcsönt, számos más, a jogerős ítéletben nem részletezett peradat is alátámasztja. A Kúria a másodfokú bírósággal egyezően nagy jelentőséget tulajdonított az okiratszerkesztő ügyvéd, dr. Cs. A. tanúvallomásának. Az általa csatolt iratokból az állapítható meg, hogy az alperes az ügyvédhez intézett levelében már 2010 februárjában azt állította, hogy a felperessel aláírták a megállapodást, de nem kaptak rá ellenjegyzést (11/T/3). A kölcsönszerződést ellenjegyző ügyvéd tanú által 11/T/4. alatt csatolt okirat szerint ugyanakkor az alperes a 2010. augusztus 22-i megállapodást néhány nappal megelőzően,

augusztus 13-án arról tájékoztatta írásban dr. Cs. A-t, hogy a kölcsönt részletekben G. L-nak, a felperes mellett tolmácsként működő személynek fizette vissza és tőle rendelkezik aláírt elismervényekkel. Az alperes nem adott magyarázatot arra, hogy ha a kölcsön visszafizetése korábban, az általa leírt módon már megtörtént, miért állították az alperessel egyezően az általa meghallgatni kért tanúk, hogy a pénz átadására előttük, 2010. augusztus 22-én került sor. A pénz átadását tanúsító személyek közül az egyik az alperes anyja, aki 50.000 Euró kölcsönről tudott, amelyet a fia maradéktalanul visszafizetett, és a másik tanú is az alperes érdekkörébe tartozó személy. Sokkal életszerűbb az ügyvédnö tanúvallomása, amely szerint a felperes, aki nem beszél magyarul, egy magyar nyelvű okiratot tolmács vagy ügyvéd segítségével nélkül nem írt volna alá, így mivel a kölcsön visszafizetése miatt a jelzálogjog törléséhez írásban hozzá kellett volna járulnia, egyedül erre az aktusra nem ment volna el.

[11] Az alperes szavahihetősége tehát az okirati bizonyítékok alapján is meglehetősen kétségessé vált, emellett a kirendelt igazságügyi írásszakértő szakvéleménye kategorikusan kizárta, hogy a perbeli megállapodást a felperes írta alá. A szakértői vélemény aggálytalanul levezette a megállapításait. Az alperes hónapokkal később csatolt magánszakértői véleménye a perbeli igazságügyi szakértői véleményt ténylegesen nem rontotta le. A két szakértői vélemény között valódi ellenmondás nem állapítható meg. A magánszakértő is azt a megállapítást tette a szakvéleményében, hogy az írásminták, illetve megállapodáson szereplő felperesi aláírás között „az általános sajátosságokban döntően eltérések uralkodnak”, a különös sajátosságok tekintetében pedig a szakértő 3:14 arányt állapított meg az eltérő sajátosságok javára. A kérdéses névaláírást az igazságügyi magánszakértő csak olyan okból tudta a felperes aláírásának tekinteni, hogy „nem zárható ki a tudatos torzítás”, vagyis hogy a felperes - ki tudja milyen okból - a megállapodáson az aláírását megváltoztatta, eltorzította.

[12] A Kúria álláspontja szerint tehát a felek között a Ptk. 523.§ (1) bekezdése szerint kölcsönszerződés jött létre. Az alperes felszólítás ellenére nem tett eleget a visszafizetési kötelezettségének, a felperes tehát megalapozottan érvényesítette a kölcsön visszafizetésére vonatkozó igényét és a Ptk. 301.§ (1) bekezdése alapján a kamatok megfizetésére vonatkozó követelését is. A kamatfizetés kezdő időpontjának megállapítását egyik fél sem támadta.

[13] A fentiek szerint a jogerős ítélet nem jogszabálysértő, ezért azt a Kúria a Pp. 274.§ (1) bekezdése szerint tárgyaláson kívül eljárva, a 275.§ (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

[14] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem nyújtott be, a Kúria tárgyaláson kívül bírálta el az ügyet, így a felperesnek a felülvizsgálattal perköltsége nem merült fel, ezért a Kúria az ebben való határozathozatalt mellőzte.

[15] Az alperes a per során teljes személyes költségmentességben részesült, erre tekintettel az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 74.§ (3) bekezdése, valamint a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13.§ (1) bekezdése és 14.§-a alapján pervesztessége ellenére a le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Budapest, 2017. február 14.

Dr. Kollár Márta s.k. a tanács elnöke, Tamáné dr. Nagy Erzsébet s.k. előadó bíró, dr. Puskás Péter s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

Sz.Sz.

bírósági ügyintéző